

Revista de revistes

Communication & Society

Universidad de Navarra. Facultad de Comunicación
Vol. 29 (3) Juny 2016
ISSN: 0214-0039 E-ISSN: 2386-7876 [en línia]

Observatorio (OBS*)

Lisboa: OberCom - Observatório da Comunicação
Vol 10, Núm. 2 (2016)
ISSN: 1646-5954

COMMUNICATION & SOCIETY

Aquesta revista acadèmica de la Universitat de Navarra recull investigacions sobre la comunicació en àmbits socials diversos. Quatre dels articles posen el focus en la televisió: Charo Lacalle i Beatriz Gómez analitzen la representació de la dona en el context familiar de la ficció televisiva espanyola; María Verónica de Haro de San Mateo parla de l'espectacle de les corrides de toros com a entreteniment de masses a la televisió franquista, i Martín Elena analitza i compara el posicionament de mitjans internacionals com la CNN i Al-Jazeera davant els moviments socials, i per fer-ho es fixa en el tractament de les anomenades *Primaveres Àrabs*. Concepción Fernández Villanueva aprofundeix en l'observació de la implicació emocional o el distanciament dels telespectadors d'informatius davant imatges de violència o de patiment dels seus congèneres. I encara un cinquè article, de la professora Idoia Astigarraga Agirre, en el camp de la televisió i el vídeo sota demanda, però que no es fixa en els continguts, sinó en les audiències joves i en les seves formes d'interacció amb el mitjà gràcies al nou entorn digital.

José Manuel Sánchez Duarte i Guillermo López-García estudien la comunicació mitjançant les xarxes socials i els dos ho fan dins l'àmbit de l'activisme polític. El primer analitza la xarxa com a espai per a la militància política i el segon, els lideratges a Twitter en la campanya de les eleccions generals espanyoles del 2015, des del punt de vista quantitatiu, però també de missatge.

Oumar Kane, de la Universitat del Quebec, presenta una revisió crítica dels estudis de comunicació i la seva necessària interdisciplinarietat.

Disponible a:

<<http://www.unav.es/fcom/communication-society/es/>>

(OBS*) OBSERVATORIO

També OBS* centra alguns articles en l'activitat dels partits polítics i els seus candidats a les xarxes socials. Així, per exemple, José Rúas-Araújo, Iván Puentes-Rivera i María Isabel Míguez-González analitzen la capacitat predictiva de Twitter i el seu impacte electoral a les eleccions al Parlament de Galícia. Inês Amaral, Rocío Zamora, María del Mar Grandío i José Manuel Noguera fan una comparativa entre Portugal i Espanya dels fluxos de comunicació i influència a Twitter a les eleccions europees del 2014. Encara en l'àmbit de les xarxes socials, però més enllà de la política, Marina Ramos-Serrano i Àngels Martínez-García parlen dels *bloguers* i els *instagramers* i fan una anàlisi dels temes i de la composició visual que utilitzen alguns dels més influents del món.

Per la seva banda, Josep Àngel Guimerà explica la reformulació del model de televisió de proximitat en el context de la crisi econòmica a Catalunya entre el 2008 i el 2014 a partir del canvi de polítiques públiques de comunicació després de la transició a la TDT, amb un impacte especialment més fort entre les televisions locals, les més dèbils històricament.

Prenent tots dos àmbits d'estudi, la televisió i les xarxes socials, Manuel García Torre, José Juan Videla Rodríguez i María Josefa Formoso Barro se centren en l'anàlisi de l'oferta de continguts que distribueixen mitjançant les tauletes i els dispositius mòbils els grups televisius espanyols TVE, Mediaset i Atresmedia, així com la interactivitat que mantenen amb els seus seguidors gràcies a aquests dispositius.

Disponible a:

<<http://obs.obercom.pt/index.php/obs/issue/view/50>>

Comunicació. Revista de Recerca i d'Anàlisi

Barcelona: Institut d'Estudis Catalans

Vol. 33, núm. 1 (maig 2016)

ISSN (ed. impresa): 2014-0304 / ISSN (ed. electrònica):
2014-0444

La revista de l'IEC presenta una miscel·lània de temes relacionats amb la comunicació que van dels monòlegs televisius, als laboratoris d'idees dels partits, al cinema d'animació, les corresponsalies o l'espiral del silenci, entre d'altres.

Teresa Martínez Figuerola, Xavier Cubeles i Maria Pagès presenten els resultats d'una recerca sobre l'origen i l'evolució de la indústria

cinematogràfica de l'animació durant la postguerra a Catalunya, uns anys en què Barcelona, tot i el context advers, va esdevenir centre de referència en aquest camp.

Francesc Ponsa Herrera fa una aproximació a la influència dels *think tanks* interns dels partits polítics catalans per mitjà de la seva presència mediàtica. A Catalunya, a diferència d'altres països, la visibilitat de les fundacions entorn dels partits polítics és escassa.

L'ús de Twitter, Facebook i YouTube com a font d'informació creix. En un dels articles d'aquest volum de *Comunicació*, Martin Elena i Mariona Gómez Nadal investiguen com els usen i com verifiquen la informació en línia els corresponsals estrangers.

Felipe Alonso-Marcos escriu sobre l'impacte de la conceptualització de la "voluntat d'expressar l'opinió en públic" en la investigació sobre l'espiral del silenci (1990-2010), fruit de la seva tesi doctoral basada en la teoria de la sociòloga alemanya Noelle-Neumann.

Disponible a:

<<http://revistes.iec.cat/index.php/TC/issue/view/9381/showToc>>

Radio, Sound & Society Journal

ECREA Radio Research Section

Volum 1, núm. 1. Juny 2016

Primer número de la revista de l'ECREA (*European Communication Research and Education Association*) sobre ràdio i so. La publicació recollirà contribucions científiques sobre la ràdio en l'entorn web i els mitjans de comunicació d'àudio en àrees com ara la història, el model de negoci, la tecnologia, la publicitat, l'art sonor o el servei públic, entre d'altres.

El monogràfic del volum 1 està dedicat a la ràdio llatina i ofereix una selecció d'articles d'autors de països iberoamericans. Miguel Midões, de la Universitat de Coimbra a Portugal parla de les ràdios comunitàries en l'espai de llengua portuguesa i les planteja com una eina d'enfortiment de la comunitat. També en l'àmbit dels mitjans comunitaris, Isabel Lema Blanco i Miriam Meda González escriuen sobre la diversitat lingüística i la promoció de les llengües minoritàries en un context de globalització. Bruno H. B. Rebouças i Elaine Nogueira Dias plantegen repensar el model de regulació dels mitjans al Brasil i, més en concret, la política de concessions de radiodifusió per tal de garantir el pluralisme i la funció social de la ràdio. I encara dos articles més situats al Brasil. L'un tracta sobre el servei públic de radiodifusió brasilera de ràdio i el cas de l'EBC, i el signen Carlos Eduardo Esch i Nelía R. del Bianco, de la Universidade de Brasília. Un altre, sobre les radionovel·les brasileres produïdes a partir de la dècada dels 40 i la influència que han tingut en els culebrotos que s'han fet posteriorment per a la televisió, escrit per Eduardo Vicente i Rosana Soares de la Universidade de São Paulo.

Per la seva banda, Manuel Martínez Martín de la Universidad Carlos III de Madrid presenta un article fruit de la seva tesi doctoral en què estudia l'evolució de la participació directa dels oients a Radio Nacional de España entre 2004 i 2014, coincidint amb el naixement i consolidació de les plataformes de mitjans socials com Facebook o Twitter.

Disponible a:

<<http://ecrea-radioresearch.eu/rss-journal/index.php/rssj>>

TELOS. Revista de Pensamiento sobre Comunicación, Tecnología y Sociedad.

Madrid: Fundación Telefónica
Núm. 103. Febrer-maig 2016
ISSN: 0213-084X

La revista de la Fundación Telefónica dedica aquest número als entorns tecnològics creatius. Els autors convidats en aquesta ocasió són, d'una banda, Carlos A. Scolari, de la Universitat Pompeu Fabra, que reflexiona sobre el fenomen transmèdia, les estratègies d'aprenentatge informal i les competències mediàtiques

en la nova ecologia de la comunicació; de l'altra, Jean Paul Simon, de l'Institute for Prospective Technological Studies (IPTS) de la Comissió Europea, que també es refereix a la incidència de la transformació digital en la indústria i els continguts dels mitjans.

També analitzen la relació entre continguts i tecnologia altres autors com Antonio San José amb l'article "Una pantalla, dos pantallas, tres pantallas..."; o Marta Saavedra i Letícia Rodríguez, que parlen de l'audiència social i de les estratègies de les cadenes i els publicistes en aquest entorn nou; o bé Alberto Pacheco, que analitza els canvis en l'accés al coneixement i la formació en un context de comunicació individualitzada i activa.

Juan Miguel Aguado també se situa en aquest entorn digitalitzat, però ho fa des de la perspectiva de la publicitat i analitza l'impacte dels bloquejadors d'anuncis en la indústria de continguts digitals. L'autor planteja el xoc que s'està donant entre el model de negoci en l'entorn web i la protecció de la privacitat dels usuaris.

Disponible a:

<https://telos.fundaciontelefonica.com/DYC/TELOS/LTIMONMERO/seccion=1287&idioma=es_ES.do>

ZER. Revista de estudios de comunicación- Komunikazio ikasketen aldizkaria

Bilbao: Universidad del País Vasco
Vol. 21 - Núm. 40. Maig 2016
ISSN: 1137-1102 / e-ISSN: 1989-631X

Manuel Peris Vidal, de la Universidad Pablo de Olavide de Sevilla, analitza el tractament mediàtic de la violència masclista i la manca de vinculació que estableixen els mitjans entre aquest fet i la discriminació social i ideològica que pateixen les dones, la qual cosa seria de gran valor pedagògic, a parer de l'autor.

La representació del fotoperiodista al cinema és una altra de les qüestions plantejades a la revista. Olga Osorio, de la Universidade da Coruña, fa una anàlisi de 107 pel·lícules estrenades a Espanya entre el 1928 i el 2000 i obté el retrat robot dels fotoperiodistes que hi apareixen. També en el marc del cinema espanyol, Jorge Clemente Mediavilla i Emilio C. García Fernández investiguen la contribució de les pàgines web del sector cinematogràfic en la projecció i la percepció dels films de producció espanyola. I encara en l'àmbit cinematogràfic, Laura Cortés-Selva i María Mercedes Carmona-Martínez estudien la concepció ètica i estètica del director de cinema nord-americà Mike Leigh, un autor que treballa la hibridació entre la ficció i el documental.

Mario García de Castro i Carmen Caffarel Serra parlen dels efectes de la crisi econòmica en la producció de continguts de ficció televisiva a Espanya en el període 2010-2015. Els autors consideren que les conseqüències d'aquesta crisi han estat moltes i diverses, com ara l'envelliment del públic del *prime time*, el predomini del duopoli privat, la manca d'inversions o l'asfíxia de les televisions públiques.

Altres autors parlen de les xarxes socials com a eina informativa, de la gestió de la comunicació en les ONG en un context de crisi o de la política lingüística en els mitjans de comunicació.

Disponible a:

<<http://www.ehu.eus/zer/>>

Comunicar. Revista científica de comunicación y educación

Huelva: Universidad de Huelva

Núm. 48, vol. XXIV, 3er trimestre juliol 2016

ISSN: 1134-3478 E-ISSN: 1988-3293

Comunicar dedica el dossier d'aquest número a l'ètica i el plagí en la comunicació científica en una època en què l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació poden afavorir certes pràctiques deshonestes. Els tres primers articles estudien casos concrets en els àmbits d'Alemanya, Iberoamèrica i la Xina. El quart, de María Gómez-Espinosa, de la

Universidad Internacional de la Rioja, i Francisco Moreno-Ger, de la Universidad Complutense de Madrid, posa l'atenció en el plagí en l'educació superior i l'ús d'internet i conclou que les activitats més creatives i participatives el redueixen. Un cinquè article de Juliana Duarte-Hueros, Ana Duarte-Hueros i Soledad Ruano-López també es fixa en la comunitat d'estudiants universitaris, però analitza les descàrregues de continguts audiovisuals que fa aquest col·lectiu i el seu posicionament davant descàrregues il·legals.

Altres articles que apareixen en l'apartat del calidoscopi tracten sobre el ciberassetjament o *ciberbullying*; les autorepresentacions dels adolescents a Facebook; o els joves i el tercer sector de mitjans a Espanya. El número inclou dos textos més que estan centrats en el treball dels estudiants universitaris. D'una banda, s'analitza l'ús d'internet i la relació amb l'èxit acadèmic d'aquests estudiants; de l'altra, es fa una anàlisi comparativa entre l'escriptura manual i l'electrònica en el procés de prendre apunts a l'aula.

Disponible a:

<<http://www.revistacomunicar.com/index.php?contenido=revista&numero=actual>>

Participations. Journal of Audience & Reception Studies

Aberystwyth [Gales]: Aberystwyth University

Vol. 13, núm. 1. Maig 2016

ISSN: 1749-8716

La publicació fa una aproximació a l'anàlisi de les audiències en sectors culturals diferents i *targets* diversos. Ava Laure Parsemain, de la University of New South Wales (Austràlia), es pregunta, en un estudi, si els espectadors crítics aprenen de la televisió o si, per contra, una actitud crítica impedeix l'aprenentatge, cosa que pot dependre del tipus d'aproximació cap als continguts que faci el televident.

Victor Wiard i David Domingo, de la Université Libre de Bruxelles (Bèlgica), estudien la fragmentació de les audiències en un context de convergència i ho fan a partir d'un grup d'estudiants de la seva universitat i del consum que fan de televisió mitjançant internet.

Anne Kaun, Jannie Møller Hartley i Janis Juzefovičs posen el focus en les audiències invisibles, aquells *targets* que tradicionalment han estat marginats o que no es prenen en consideració en els estudis amb l'article "In search of the invisible (audiences)".

Altres articles d'aquest número fan referència als reptes de la investigació d'audiències digitals, el desafiament metodològic de la investigació de les audiències en línia i la pèrdua de poder d'aquestes audiències.

Disponible a:

<<http://www.participations.org/Volume%2013/Issue%201/contents.htm>>